Rok XIII. Lwów, 1. Kwietnia 1899. Nr. 4.

Organ Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Wychodzi każdego 1-go dnia w miesiącu.

Redakcya i Administracya we Lwowie ulica Piekarska l. 12. II. piętro.

Przedpłata:
W miejscu: rocznie 2 złr. 40 ct. | Z przesyłką: rocznie 2 złr. 80 ct.
„ półrocznie 1 „ 20 „ | „ półrocznie 1 „ 40 „
Dla członków związkowych straży pożarnych z przesyłką rocznie 50 cnt.

Ogłoszenia:
Za całą stronicę . . . . . . 5 złr. — ct.
„ ćwierć stronicy . . . . . 1 „ 50 „
Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 3 centy.

Pamiętajmy o Kasie Zapomóg!

I. Część urzędowa.

L. 536.

ODEZWA

do związkowych straży pożarnych w sprawie Zjazdu strażackiego.

Rada Zawiadowcza uchwałą z dnia 11. marca 1899 r. postanowiła z uwagi, że w r. 1900 przypada ćwierćwiekowy jubileusz istnienia Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, który solennie obchodzić należy, nie urządzać w roku bieżącym zwyczajnego Zjazdu strażackiego, natomiast urządzić w r. 1900. Zjazd jubileuszowy.

Uwiadamiając Szanowne Towarzystwo o tej uchwale wzywamy Zarząd, aby w terminie do 1. maja b. r. doniósł nam:

1.) czy zgadza się na przedłużenie mandatów członków Rady Zawiadowczej na przeciąg jednego roku t. j. do 30 czerwca 1900;

2.) czy zgadza się na zarząd funduszami Związku według dawniejszego t. j. na VIII. Zjeździe w Dobromilu uchwalonego budżetu.

Związkowe straże pożarne, które w terminie do 1. maja b. r. na powyższe zapytania nie odpowiedzą uważać się będzie jako takie, które także w zupełności zgadzają się z uchwałą Rady Zawiadowczej, dotyczącą Zjazdu strażackiego.

L. 539.

OGŁOSZENIE

w sprawie krajowego kursu nauki pożarnictwa.

1. Tegoroczny **V. krajowy kurs nauki pożarnictwa** odbędzie się **we Lwowie** w dniach od **4. do 18. maja.**

2. Na kurs, którego celem jest przygotowanie kandydatów na instruktorów ochotniczych straży pożarnych, przyjęci być mogą kandydaci, którzy udowodnią:

a) że ukończyli 24. rok życia;

b) że skończyli z dobrym postępem przynajmniej szkołę ludową;

c) że są zdrowi i nie nawiedzeni kalectwem (potwierdzeniem lekarskiem na podaniu o przyjęcie na kurs).

3. Podania o przyjęcie na kurs wnosić należy do Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych we Lwowie najpóźniej do **dnia 20. kwietnia b. r.** Podania później wniesione nie będą uwzględnione.

4. Koszta utrzymania, wspólnego mieszkania i przyborów naukowych wynoszą po **20 złr.** od jednego kandydata, płatnych z góry.

5. Każdy na kurs przyjęty uczestnik musi posiadać kompletne ubranie strażackie (zaleca się ubranie letnie) i uzbrojenie (hełm, linewkę ratunkową, pas z toporkiem, z karabinem i z gwoździem ratunkowym), przybyć musi do Lwowa **3. maja b. r.** najpóźniej wieczorem, zgłosić się w biurze Związku strażackiego (ul. Piekarska l. 12), które jest zarazem biurem informacyjnem na czas trwania kursu dla jego uczestników i zające wskazane mu mieszkanie.

6. Uczestnicy kursu muszą zastosować się ściśle do regulaminu, który im przy otwarciu kursu ogłoszony zostanie.

Wykaz

związkowych straży pożarnych, które zalegają z wkładkami.

Andrychów	12·20	złr.	Oleszyce	2·—	złr.
Bestwina	4·80	„	Ostrów	2·2)	„
Bielany	3·—	„	Padew kol.	1·40	„
Błażowa	6·20	„	Piekary	2·40	„
Borowa	3·—	„	Pławo	2·50	„
Buczkowice	1·80	„	Potok złoty	2·40	„
Budzanów	3·80	„	Rawa ruska	2·20	„
Chołojów	3·—	„	Rudki	3·—	„
Ciężkowice	6·20	„	Ryglice	1·60	„
Czaniec	1·80	„	Rymanów	2·90	„
Dankowice	2 60	„	Rzędzianowice	2·20	„
Dębowiec	1·30	„	Rzeszów	4·20	„
Dobrzechów	6·—	„	Rzochów	5·50	„
Drohobycz	3·—	„	Sassów	4·90	„
D blany	4 70	„	Sąsiadowice	2·10	„
Dukla	2·60	„	Skole	4 —	„
Frysztak	1·50	„	Skotniki	2·50	„
Gródek	5·—	„	Spasów	1·50	„
Hohenbach	3·70	„	Starawieś	1·80	„
Huczko	2 30	„	Strzyżów	3·50	„
Husiatyn	12·—	„	Sucha	2·60	„
Jagielnica	2 50	„	Szczucin	5·40	„
Janów	3·20	„	Tarnawica polna	3·20	„
Jaślany	8·70	„	Tarnobrzeg	4·10	„
Jawornik m.	2·—	„	Tarnów	7·40	„
Jaworów	4 50	„	Tartaków	2·30	„
Jezierzany	2·—	„	Trembowla	2·10	„
Kalembina	3·40	„	Trzemeśnia	1·20	„
Kobiernice	3·40	„	Trześń	1·30	„
Kołomyja	4 60	„	Ulanów	2 20	„
Krynica	3·—	„	Uście zielone	2 90	„
Krystynopol	1·60	„	Ustrzyki dolne	4·80	„
Lanckorona	5 60	„	Wadowice	15·—	„
Lipnica mur.	6·—	„	Wielkie Oczy	2·—	„
Lwów	10·—	„	Wieliczka	3·50	„
Łuczyce	3·60	„	Wilamowice	3·—	„
Machów	1·50	„	Wiśniowczyk	1·—	„
Maków	4·50	„	Wojnicz	3·20	„
Mikołajów	3·—	„	Wola mielecka	8 40	„
Monasterzyska	3·20	„	Wola pławska	5·—	„
Mszana dolna	6·10	„	Wołowice	3·40	„
Myślenice	7·—	„	Zawałów	3·30	„
Nadwórna	3·—	„	Złotniki	5·—	„
Narajów	1·60	„	Żabno	2·20	„
Niestanice	2·40	„	Żmigród	2·50	„

Wykaz wkładek

zapłaconych od 20. lutego do 20. marca 1899.

Kasa Zapomóg. Ochotnicze straże pożarne: Kańczuga 3·— złr., Radymno 4·60 złr., Maryampol 4·— złr., Bołszowce 2·— złr., Bielany 3·— złr., Sucha 4·80 złr., Żółkiew 5·80 złr., Rudnik 6·— złr., Baligród 3·80 złr., Ustrzyki dolne 3·60 złr., Sądowa Wisznia 4·60 złr., Czaniec 3 60 złr.

Wkładki roczne (zwykłe). Ochotn. straże pożarne: Kańczuga 1·50 złr., Maryampol 2·— złr., Peczeniżyn 2·10 złr., Brzostek 2·40 złr., Żydaczów 2.30 złr., Bóbrka 1 70 złr., Stojanów 2·60 złr., Sokal 3·60 złr., Żółkiew 4 złr., Rudnik 2·20 złr., Limanowa 3·90 złr., Dublany 4 70 złr., Kołaczyce 1·90 złr., Zaleszczyki 3·— złr., Jawornik (wieś) 2 60 złr., Besko 1·90 złr., Augustdorf 1 90 złr., Dobromil 7.— złr., Krościenko 1·80 złr., Zakliczyn 2·— złr., Cieszanów 1·90 złr., Radymno 2·40 złr., Staremiasto 2·40 złr.. Wiśnicz 2·20 złr., Bołszowce 1·60 złr., Bursztyn 2 10 złr., Piwniczna 1·40 złr., Pilzno 4·— złr., Busk 2·40 złr., Hecznarowice 1·40 złr., Szczawnica 2·10 złr., Krasiczyn 2·50 złr., Chrzanów 2·30 złr., Strzałki 2·60 złr., Starasól 2·70 złr., Kopyczyńce 4·— złr., Gorlice 4·— złr., Prusy 5· złr., Halicz 8·10 złr.

Wykaz

związkowych straży pożarnych, które zalegają z wkładkami do Kasy Zapomóg.

Błażowa, Dobrzechów, Frysztak, Horodenka, Husiatyn, Jaworów, Janów, Kalembina, Koropiec, Lwów, Mikołajów, Nadwórna, Tarnów, Trześń, Wiśniowczyk, Żmigród.

Ochotnicze straże pożarne: w Gorlicach, Krośnie, Maryampolu, Nowym Sączu, Olesku i Rymanowie nie przedłożyły dotąd wykazów czynnych członków do Kasy Zapomóg na I. kwartał 1899 r.

Protokół

V. posiedzenia Rady Zawiadowczej w IX. okresie Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, odbytego w dniu 11. marca 1899.

Miejsce zebrania: Biuro Związku strażackiego.

Początek posiedzenia: Godzina 5. popołudniu.

Obecni:

Przewodniczący: Dr Alfred Zgórski.

Członkowie Rady: Dr. Ludwik Cwiklicer, Henryk Rewakowicz, Dr. Zygmunt Mieczyński, Dr. Karol Kowalski, Antoni Bahr, Bruno Hryniewicz i Augustyn Locher.

Spisujący protokół: Antoni Szczerbowski.

Z powodu słabości nieobecni: Adam książę Sapieha i Władysław Mühln.

Porządek dzienny:

I. Zatwierdzenie protokołu posiedzenia z dnia 22. października 1898. II. Sprawozdanie z czynności Komitetu wykonawczego za czas od 15. października 1898. do 10. marca 1899. (Ref. Dr. Alfred Zgórski). III. Sprawozdanie kasowe za czwarty kwartał 1898. (Refer. Dr. Karol Kowalski). IV. Sprawozdanie komisyi technicznej. (Ref. Dr. Ludwik Cwiklicer). V. Sprawozdanie komitetu redakcyjnego, (Ref. Antoni Bahr). VI. Zjazd strażacki. (Ref. Dr. Alfred Zgórski). VII. Organizacya obowiązkowych straży pożarnych w gminach wiejskich. (Ref. Dr. Ludwik Cwiklicer). VIII. Przyznanie honorowych odznak. (Ref. Dr. Alfred Zgórski). IX Krajowy kurs nauki pożarnictwa. (Ref. Sekretarz). X. Udzielenie zapomóg. (Ref. Dr. Alfred Zgórski). XI. Wniosek w sprawie badania przez lekarzy członków straży pożarnych

z oddziału gimnastyków. (Ref. Dr. Karol Kowalski). XII. Zgłaszanie samoistnych wniosków.

Uchwały:

ad I.

Zatwierdzono protokół posiedzenia Rady Zawiadowczej z dnia 22. października 1898.

Przed przystąpieniem do dalszych punktów porządku dziennego zażądał głosu p. Antoni Bahr i w imieniu Rady Zawiadowczej, która z miejsc powstała, złożył dr. Alfredowi Zgórskiemu i dr. Ludwikowi Cwiklicerowi w gorących słowach serdeczną gratulacyę z powodu odznaczenia ich przez Najjaśniejszego Pana, które odznaczenia jako uznanie za pracę na polu pożarnictwa krajowego uważać należy.

ad II.

Rada Zawiadowcza przyjęła do wiadomości następujące sprawozdanie z czynności Komitetu wykonawczego za czas od 15. października 1898. do 10 marca 1899. zatwierdzając wszystkie przez Komitet wykonawczy powzięte i wykonane uchwały i postawione wnioski:

A.

Wykonanie uchwał Rady Zawiadowczej.

1. Projekt ustawy budowniczej dla pomniejszych miast i miasteczek, tudzież dla gmin wiejskich, rozesłano członkom Rady Zawiadowczej z prośbą o zbadanie i przedłożenie wniosków.

W projekcie tej nowej ustawy nie ma postanowienia, co do budowy kuczek, używanych przez izraelitów, które to kuczki z powodu swego materyału, pory roku, w której są budowane, używania ich przeważnie w nocy, oświetlania tychże łojówkami, częstokroć były powodem groźnych pożarów. Z tego powodu odniósł się Komitet wykonawczy do Wydziału krajowego z prośbą o uwzględnienie tej okoliczności przy uchwalaniu ustawy budowniczej.

2. Wydziałowi Krajowemu przesłał Komitet wykonawczy 300 egzemplarzy broszurki p. t. „Instrukcya do odbywania rewizyi ogniowych w miastach i miasteczkach“ z prośbą o polecenie, aby Magistraty i Zwierzchności miast i miasteczek rewizye ogniowe według tej instrukcyi przeprowadzały.

3. Pan Zygmunt Gorgolewski, dyrektor c. k. państwowej szkoły przemysłowej przyrzekł współudział w pracy około ustalenia wyrazownictwa pożarniczego.

4. Ogłoszenie w sprawie konkurencyjnych ćwiczeń strażackich zamieszczone zostało w „Przewodniku pożarniczym“.

5. Ponieważ ochotnicze straże pożarne w Borszczowie, Kupczyńcach, Jezupolu, Lubaczowie, Padwi narodowej i i Żołyni pomimo licznych upomnień zalegały z wkładkami na rzecz Związku, przeto wykreślono je z listy straży związkowych.

6. Adres gratulacyjny do Ojca Świętego, podpisany przez członków Rady zawiadowczej wysłany został do Rzymu.

B.

Wydawnictwo czasopisma, „Biblioteki strażackiej“ i kalendarza.

7. Wydaliśmy 5 numerów czasopisma „Przewodnik pożarniczy“ o 34 kolumnach druku, Nr. 16. 17. 18. i 19 „Biblioteki strażackiej“ i 200 egzemplarzy kalendarza na rok 1899, które zostały sprzedane.

C.

Wzrost członków.

8. W ostatnich czasach przystąpiły do naszego Związku och. straże pożarne: z Bierzanowa, Dziekanowic, Gorzyc, Halicza, Koropca, Mrzygłodu, Porąbki, Przeworska i Witkowa nowego. Liczba związkowych straży pożarnych wynosi 228.

D.

Wkładki na rzecz Związku.

9. Z upomieniami o zaległe wkładki wysłano 316 kart korespondencyjnych.

Straż pożarna w Nadwórnej wniosła umotywowaną prośbę o odpisanie drugiej połowy zaległych wkładek. Prośbę tę załatwił Komitet wykonawczy przychylnie z warunkiem zapłacenia bezzwłocznie wkładek na rok 1899.

E.

Kasa Zapomóg.

10. Do Kasy zapomóg przystąpiły straże pożarne: z Nowegomiasta, Chołojowa, Osieka koło Oświęcimia, Przeworska, Dziekanowic, Brzeska, Żółtaniec, Łęk, Baligrodu i z Sądowej Wiszni.

11. Zamknięcie rachunkowe i bilans Kasy Zapomóg za czwarty kwartał 1898 r., przedstawia się następująco:

I. Zestawienie.

Dochód		
a) Saldo z III. kwartału	2.39 zł.	
b) Wkładki Towarzystw	50.— „	
c) Upłata wierzytelności przez Gminę Kopeczyńce	50.69 „	
d) Odsetki od pożyczki	1.73 „	
e) Straż pożarna w Radymnie do funduszu żelaznego	7.10 „	
Rozchód		
f) Zapomogi.		47.— zł.
g) Saldo na I. kwartał 1899		64.91 „
Razem	111.91 zł.	111.91 zł.

II. Bilans.

A) Gotówka na książ. Banku Kraj.		64·91 zł.
B) Walory w depozycie Banku Krajowego Nr. 1089		8400.— „
C) Subwencya miasta Lwowa (3 raty po 200 zł.)		600.— „
D) Jednorazowe wkładki gmin:		
a) Miasta Dobromila (7 rat po 50 zł.)	350.—	
b) Miasta Radymna (18 rat po 25 zł.)	450.—	800.— „
Razem		9864.91 zł.

Z tego fundusz żelazny wynosi 8764.29 zł.

12. Z Kasy tej otrzymały zapomogi dla swoich członków następujące straże pożarne: Kęty 2·50 zł., Gródek 7·50 zł. Kulików 2·50 zł., Lisko 7 50 zł., Kosów 3·50 zł., Busk 17·50 zł., Ostrów 6 zł.

13. Do 95 związkowych straży pożarnych, które do Kasy Zapomóg jeszcze nie przystąpiły wysłał Komitet zachęcenie, aby to w dobrze zrozumianym interesie uczyniły.

14. Również wniósł Komitet wykonawczy prośbę do Wydziału krajowego o przypomnienie Wydziałom powiatowym swego okólnika, w którym zalecił tym Wydziałom, aby zachęcały Rady gminne w swoich powiatach do ubezpieczenia czynnych członków ochotniczych straży pożarnych w naszej Kasie Zapomóg, tudzież, aby wydatek na ten cel uwzględniały przy zatwierdzaniu budżetów gminnych.

F.

Prośby o zapomogi

15. Prośby o zapomogę wniosły och. straże pożarne: *a*) w Narajowie na przybory pożarne; *b*) w Kalembinie o wypłacenie przyznanej zapomogi bez poprzedniej lustracyi tej straży; *c*) w Dąbrowej na umundurowanie; *d*) w Kozowej na budowę strażnicy; *e*) w Baligrodzie na przyrządy pożarne; *f*) w Koropcu na zakupno drugiej sikawki; tudzież *g*) p. Emilia Strycharska w Samborze, wdowa po strażaku, o utrzymanie; *h*) Karol Weinert z Lubaczowa o pożyczkę w kwocie 30 zł., względnie o zapomogę.

Prośby te załatwił Komitet wykonawczy następująco: nie przychylił się do próśb pod *b*) *c*) *f*) *g*) *h*), zaś prośby pod *a*) *d*) *e*) przedkłada z przychylnymi wnioskami przy X. punkcie porządku dziennego.

16. Towarzystwu oświaty ludowej udzielił Komitet tytułem zapomogi 50 egzemplarzy „Podręcznika dla ochotniczych straży pożarnych“ z r. 1890.

G.

Lustracye i kursa pożarnictwa.

17. Lustracyę straży pożarnej w Nowemmieście przeprowadził p. dr, Ludwik Cwiklicer, a lustracye straży pożarnych w Komarnie, Uściu solnem i Skolem przeprowadzili delegaci odnośnych Wydziałów powiatowych.

18. O zarządzeniach i wykonaniu ulepszeń w organizacyi straży pożarnych w Husiatynie, Stojanowie, Bóbrce, Chrzanowie, Krościenku, Tyśmienicy i Buczaczu, spowodowanych poprzednio przeprowadzonemi lustracyami w tych miejscowościach, uwiadomił nas Wydział Krajowy intymując nam sprawozdania dotyczących Wydziałów powiatowych.

W ten sbosób uwiadomiono nas także o ulepszeniach obrony pożarnej w Chyrowie i Starejropie.

19. Z uczniami szkoły rolniczej w Bereźnicy przeprowadzili urzędnicy Związku kurs nauki pożarnictwa.

20. Wydział krajowy przedłożył Wysokiemu Sejmowi projekt urządzenia kursów dla pisarzy gminnych, w których brać udział mogą sekretarze miast i miasteczek. Z uwagi, że sekretarze i pisarze gminni mogą w gminach swoich bardzo wiele przyczyniać się do rozwoju i organizacyi obrony pożarnej, że osoby te stanowić mogą dobry materyał na instruktorów straży pożarnych, Związek strażacki odniósł się do Wydziału krajowego z prośbą o rozszerzenie zakresu nauki na tych kursach przez dodanie, że na kursach odbywać się także będzie nauka pożarnictwa i ćwiczenia z przyrzadami pożarnymi.

H.

Organizacya straży pożarnych.

21. **Nowe straże pożarne** powstały w Gródku (pow. Zaleszczyki), Krzywczach, Felsztynie i Laszkach murowanych.

22. Wydziały powiatowe w Wieliczce i Kałuszu starają się o to, aby ochotnicze straże pożarne w Wieliczce, Dobczycach i Kałuszu, tudzież w Wojniłowie przyjęły na siebie obowiązki straży pożarnej gminnej, ewentualnie zaś, aby w tych miejscowościach zorganizowano osobne korpusy straży pożarnej gminnej.

I.

Kancelarya i ważniejsze sprawy.

23. Do dziennika podawczego weszło 1053 exhibitów, które załatwiono.

24. Wydziałowi Krajowemu przedłożyliśmy zestawienie statystyczne pożarów w r. 1898 i chronologiczny wykaz większych pożarów w roku ubiegłym.

25. Sygnał strażacki na trąbkę: „XXI. Już robota skończona jest!“ jako podobny do sygnału wojskowego nie uzyskał zatwierdzenia c. k. Namiestnictwa. Z tego powodu Komitet wykonawczy zmienił ten sygnał na taki, jaki dla sygnałów dwutonowych na hupkę istnieje, a który do żadnego sygnału wojskowego podobnym nie jest.

Ażeby sprawę sygnałów strażackich ustalić przedłożyliśmy c. k. Namiestnictwu wykazy wszystkich sygnałów z prośbą o uwiadomienie, czy sygnały te mogą być używane przez krajowe straże pożarne.

J.

26. Wniosek Komitetu wykonawczego, aby sekretarzowi Rady udzielić remuneracyę w wysokości 100 zł., a asystentowi podnieść płacę od Nowego Roku 1899 z 20 zł. na 25 zł. miesięcznie — przyjęto.

ad III.

Przyjęto do wiadomości następujące sprawozdanie kasowe za czwarty kwartał 1898 r.

a) *Zestawienie.*

Dochód:			
I. Saldo z III. kwartału . .	96·69 zł.		
II. Wkładki Towarzystw . .	28·30 „		
III. Przedpłata na czasopismo .	4·30 „		
V. Kalendarze, druki i t. p. .	102·54 „		
XI. Inserat	30·— „		
XV. Zwrot wydatków admin. .	27·35 „		
XVIII. „ zaliczek	45·— „		
XIX. Wyjęto z Kasy Banku kraj.	1031·40 „		
Rozchód:			
V. Wydawnictwo kalendarzy i „Biblioteki strażackiej“ . . .		41·90 zł.	
IX. Mieszkanie, obsługa, światło i opał		111·— „	
X. Płace		360·— „	
XI. Wydawnictwo czasopisma . . .		39·— „	
Do przeniesienia	1365·58 zł.	551·90 zł.	

	Z przeniesienia	1365·58 zł.	541·90 zł.
XII.	Lustracye		3·— „
XIII.	Posiedzenia Rady zawiad., Komisyi i Delegacyi		120·79 „
XIV.	Zapomogi		105·— „
XV.	Wydatki administracyjne . . .		44·63 „
XVI.	„ inwentarzowe . . .		4·30 „
XVII.	Portorya i stemple		36·64 „
XXVI.	Preparat Eberhardta		178·46 „
I.	Saldo		320·86 „
	Razem	1365·58 zł.	1365·58 zł.

b) Bilans.

A. *Gotówka:*			
W Kasie Związku . .	320·86 zł.		
W Kasie Banku kr. . .	50·10 „	370·96 „
A. *Walory w depozycie Banku Krajowego*		10000·— „
C. *Zaliczki:*		
na płace	80·— „	
do wyrachowania . .	15·— „	95·— „
D. *Zaległe wkładki* . . .		120·20 „
E. *Zapas druków, broszur i podręczników* . .		1219 34 „
F. *Kasa Zapomóg* . .		9864·91 „
G. *Wartość inwentarza kanc.*		779·96 „
H. *Wartość biblioteki Związku*		153·81 „
	Razem	22604·18 zł.

ad IV.

Dr. Ludwik Cwiklicer referuje sprawozdanie Komisyi technicznej, dotyczące: a) mat ogniotrwałych, wynalazku Jana Zawadzkiego; b) sikawek wyrabianych w Sanoku; c) preparatu M. Eberhardta; d) ćwiczeń z drabinami; e) przyrządu dymowego „Mitget“.

Ad a) orzekła Komisya, że przedstawiony rodzaj mat i w takiem wykonaniu jest do pokrycia dachów polecenia godny, a to szczególniej tam, gdzie do pokrycia dachów słoma zwyczajnie używaną bywa. Największe szkody po wsiach wyrządzają pożary lotne t. j. takie, przy których zapalone snopki, gonty i t. d. z domu palącego się gnane wiatrem padają na inne domy i pożar roznoszą, a przedstawione maty są właśnie na taki pożar odporne.

Co do wniosku p. Zawadzkiego o rozpowszechnienie i zastosowanie wynalazku po wsiach naszego kraju sądzi Komisya, że sprawę tę rozstrzygnąć można dopiero po przeprowadzeniu prób, które wykażą zarazem o ile materyał ten jest trwałym i tanim.

Ad b) Komisya przyjęła do wiadomości oświadczenie Dyrekcyi Towarzystwa budowy wagonów i maszyn w Sanoku, że na następne posiedzenie Komisyi technicznej przedstawi już do próby sikawki swojego wyrobu.

Ad c) Komisya wnosi, aby sprawa preparatu Eberhardta załatwioną została na następnem posiedzeniu, gdyż dotąd mało jeszcze nadeszło sprawozdań od straży pożarnych, którym preparat rozesłano do próby.

Ad d) Komisya postanowiła, aby Komitet wykonawczy odniósł się do starszych komendantów oddziałów gimnastyków z żądaniem objawienia swojego zapatrywania w kierunku, czy wychodząc i schodząc po drabinach trzymać się należy rękami szczebli czy łat (boków) drabiny.

Ad e) Przyrząd dymowy „Mitget“ uznała Komisya techniczna za nieodpowiedni dla naszych stosunków.

Sprawozdanie to przyjęła Rada Zawiadowcza do wiadomości i zatwierdziła.

ad V.

Przyjęto wnioski Komitetu redakcyjnego, które referował p. Antoni Bahr i uchwalono:

1. Aprobować instrukcyę p. t. „Pomocnicze straże pożarne w miastach i miasteczkach“ przez Antoniego Szczerbowskiego, a 300 egzemplarzy tej instrukcyi przedłożyć Wydziałowi Krajowemu z prośbą o rozesłanie Zwierzchnościom miast i miasteczek i o polecenie, aby Zwierzchności te organizowały pomocnicze straże pożarne według tej instrukcyi.

2. Aprobować instrukcyę p. t. „Obowiązkowe straże pożarne w gminach wiejskich“ przez Antoniego Szczerbowskiego.

3. Przedłożoną przez p. Romualda Kwiatkowskiego, członka grona nauczycielskiego lwowskiego „Sokoła“ pierwszą część podręcznika p. t. „Ćwiczenia gimnastyczne dla straży pożarnych“ wysłać członkom Komitetu redakcyjnego do zbadania.

4. W „Przewodniku pożarniczym“ nie umieszczać artykułów z podręcznika p. t. „Szkoła pożarnictwa“ lecz podręcznik ten wydać osobno.

5. Aprobowany „Dodatek do podręcznika dla straży pożarnych“ wydać w 300 egzemplarzach w odbitce autograficznej.

6. W najbliższym numerze „Przewodnika pożarniczego“ umieścić odprawę p. Kamockiemu na jego artykuł w „Słowie Polskiem“ z dnia 23. lutego 1899 umieszczony.

7. Celem ustalenia wysokości honoraryów za artykuły do „Przewodnika pożarniczego“, względnie także do „Biblioteki strażackiej“ uchwaliła Rada następujący cennik:

a) Za artykuły oryginalne, kwalifikujące się do rubryki II. czasopisma po 5 ct. za jeden wiersz,

b) Za tłumaczenia i przeróbki po 3 ct. za jeden wiersz.

c) Jeżeli artykuł jest tak obszerny, że nadaje się na jeden tomik „Biblioteki strażackiej“ honorarya obliczać i wypłacać się będzie wedle ilości kolumn (wielka ósemka) i tak: za kolumnę artykułu oryginalnego 1.50 zł., za kolumnę tłómaczenia lub przeróbki 1 zł.

d) Artykuły, które mają być opłacane, ulegają poprzedniej aprobacie Komitetu redakcyjnego.

e) Artykuły kwalifikujące się do innych rubryk czasopisma mogą być także honorowane, lecz w każdym poszczególnym wypadku orzec musi o tem Komitet redakcyjny i wyznaczyć osobno wysokość wynagrodzenia.

8. Uchwalono, aby w czasopismie nie umieszczać całego sprawozdania z czynności Komitetu wykonawczego ale tylko najważniejsze jego ustępy i uchwały sprawozdania tego dotyczące.

9. Celem uzupełnienia niedokładnych dotąd wykazów statystyki pożarnej uchwalono uprosić Towarzystwa aseku-

racyjne, aby przysyłać raczyły Związkowi także swoje wykazy statystyczne.

10. Uchwalono zaprenumerować 7 niemieckich czasopism strażackich, a 4 z tych wysyłać dr. Ludwikowi Ćwiklicerowi i Antoniemu Bahrowi celem poparcia Redakcyi czasopisma „Przewodnik pożarniczy“ odpowiednimi artykułami.

W tem miejscu Przewodniczący na żądanie Rady przestawił VII. punkt porządku dziennego na miejsce VI.

ad VII.

Ponieważ organizacya obowiązkowych straży pożarnych w gminach wiejskich zależną jest od uchwalenia przez Wysoki Sejm projektowanego podatku ogniowego i gdy według otrzymanych w krótkiej drodze wiadomości Komisya sejmowa przedłożenia Wydziału Krajowego o tym podatku ogniowym nie przyjęła, lecz przedstawić ma rezolucyę odraczającą całą tę sprawę, przeto Rada Zawiadowcza uchwaliła wysłać do Jego Ekscellencyi Marszałka Krajowego i referenta sprawy podatku ogniowego deputacyę, któraby starała się sprawę tę na właściwą drogę sprowadzić i uratować. W skład deputacyi wybrano: Dr. Alfreda Zgórskiego, Dr. Ludwika Cwiklicera, Dr. Karola Kowalskiego i Brunona Hryniewicza.

Uchwalono następnie, aby, jeżeli sprawa podatku ogniowego i połączona z nią sprawa organizacyi obowiązkowych straży pożarnych w gminach wiejskich przychylnie załatwioną zostanie, wydrukować odpowiednią ilość instrukcyi „Obowiąkowe straże pożarne w gminach wiejskich“ i rozesłać ją wszystkim gminom w kraju.

ad VI.

W roku bieżącym należałoby według brzmienia statutu Związku urządzić Krajowy Walny Zjazd strażacki.

W obec tej jednak okoliczności, że w roku 1900. przypada ćwierćwiekowy jubileusz istnienia Krajowego Związku Ochotniczych Sraży Pożarnych, który solennie obchodzić należy, przeto Rada Zawiadowcza uchwaliła, aby w roku bieżącym Zjazdu strażackiego nie urządzać.

Ponieważ z końcem czerwca b. r. wygasają mandaty członków Rady zawiadowczej, a także ważność budżetu na IX. okres istnienia Związku, dlatego uchwalono:

1. Odnieść się do wszystkich związkowych straży pożarnych z zapytaniem, czy zgadzają się na przedłużenie mandatów członków Rady zawiadowczej na przeciąg jednego roku t. j. do 30. czerwca 1900 r.

2) Odnieść się do tych straży pożarnych z zapytaniem czy zgadzają się na gospodarstwo w Związku według budżetu, uchwalonego na VIII. Zjeździe w Dobromilu.

3) Wezwać związkowe straże pożarne, aby w terminie do 1. maja b. r. na powyższe zapytania odpowiedziały.

Straże pożarne, które do powyższego terminu na zapytania nie odpowiedzą, uważać się będzie jako takie, które z uchwałami Rady zawiadowczej względem Zjazdu zupełnie się zgadzają.

Powzięto wreszcie następujące nchwały:

Gdy większość związkowych straży pożarnych oświadczy się zgodnie z uchwałą Rady, lub gdy większość związkowych straży pożarnych uchwały Rady w tym kierunku przyjmie do swej wiadomości lub na zapytania nie odpowie, natenczas

a) ogłoszonem zostanie zestawienie statystyczne krajowych straży pożarnych, zamkniękie rachunkowe za lata 1897|8, 1898/9 i bilans z dniem 30. czerwca 1899.

b) wezwane zostaną związkowe straże pożarne, aby przedłożyły swoje samoistne wnioski, mające na celu podniosienie obrony od pożarów w kraju, których rozbiór i uchwały w myśl artykułu VII. lit. b) statutu Związku należy do Żjazdu strażackiego a które Rada zawiadowcza rozpatrzy i załatwi.

Celem ułożenia programu i w ogóle urządzenia jubileuszowego Zjazdu w r. 1900 wybrała Rada zawiadowcza komitet, który czynności swoje załatwiać będzie przed każdem posiedzeniem Rady zawiadowczej. W skład tego Komitetu wchodzą członkowie Komisyi technicznej i Komitetu redakcyjnego. Komitetowi przysługuje prawo kooptowania.

ad VIII.

Rada zawiadowcza przyznała związkowe honorowe odznaki następującym członkom ochotniczych straży pożarnych:

a) Jędrzejowi Jurkiewiczowi (25 let.), Janowi Mosteńcowi (20 let.) z Żółkwi, tudzież Karolowi Chanikowi (20 let.) z Dobromila — bezwarunkowo;

b) Walentemu Weryńskiemu, Konstantemu Barańskiemu, Feliksowi Trzmielowskiemu, Kazimierzowi Lubasce, Tomaszowi Kazanie (po 25cio letniej), Mateuszowi Korpantemu, Andrzejowi Mazurkiewiczowi, Wawrzyńcowi Żelazce i Mateuszowi Wanatowiczowi (po 20to letniej) wszystkim z Mielca, następnie Józefowi Augustynowiczowi i Stanisławowi Studnickiemu (po 25cio letniej) z Dębicy, wreszcie Grzegorzowi Mochnalowi (25cio let.) z Sokala — pod warunkiem, że dotyczące podania uzupełnione zostaną po myśli obowiązujących przepisów.

ad IX.

Uchwalono przeprowadzić w roku bieżącym V. krajowy kurs nauki pożarnictwa. Do Komitetu kursu i zarazem do Komisyi egzaminacyjnej wybrano: Dr. Alfreda Zgórskiego, Pawła Prauna, dr. Karola Kowalskiego, Roberta Kleina, Brunona Hryniewicza, Henryka Rewakowicza, Hilarego Eliasiewicza, Antoniego Szczerbowskiego i Witołda Baygera.

ad X.

Przyznano zapomogi w przyrządach pożarnych ochotniczym strażom pożarnym: w Baligrodzie wartości 20 zł i w Narajowie wartości 25 zł., tudzież po 2 podręczniki.

Ochotniczej straży pożarnej w Kozowej odmówiła Rada zawiadowcza zapomogi na budowę strażnicy.

ad XI.

Wniosek Dr. Karola Kowalskiego szczegółowo przez wnioskodawcę opracowany odesłała Rada do correfaratu dr.

Ludwikowi Cwiklicerowi i sprawa ta załatwioną zostanie na następnem posiedzeniu.

ad XII.

Wniosków nie zgłoszono.

Koniec posiedzenia o godz. $6^1/_2$ w.

Przewodniczący:
Dr. Alfred Zgórski.

Spisujący protokół:
Antoni Szczerbowski.

II. Z nauki o strażach i pożarnictwie.

Rewizye ogniowe w miastach i miasteczkach.

(Dokończenie.)

Jeżeli orzeczenia karne tyczą się duchownych, nauczycieli publicznych, urzędników rządowych lub krajowych, zostających w czynnej służbie, albo członków Sejmu krajowego, natenczas Burmistrz (Naczelnik gminy) lub tychże zastępcy przedłożyć muszą to orzeczenie karne czyli ten rejestr karny politycznej władzy powiatowej do poprzedniego zbadania i potwierdzenia.

Jeżeli obwiniony stanął do rozprawy to do rubryki 5. rejestru karnego wpisuje się tylko treść usprawiedliwienia i tylko najistotniejsze okoliczności z tego zeznania, jeżeli zaś przyzna się do przekroczenia, to wtenczas wystarczy do tej rubryki wpisać: „Przyznał się“.

Wedle §. 5. rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 5. marca 1858. Dz. u. p. Nr. 34, które dotyczy wydawania orzeczeń w sprawach policyjno-karnych, „jeżeliby w wypadkach bardzo zawikłanych potrzebnem było dokładniejsze spisanie rozprawy, natenczas wyjątkowo może być zastosowanem postępowanie protokolarne, które wszakże w każdym razie ograniczy się na zbadaniu okoliczności stanowczych. Zresztą, przekroczenia do rozprawy przychodzące, muszą być i w tych wypadkach w rejestrze karnym wykazane, wypełnić przeto należy zaraz z rozpoczęciem postępowania pierwsze cztery jego rubryki, a po ukończeniu postępowania rubryki 7, 8, 9 i 10 tak, iż przy postępowaniu protokolarnem tylko dwie rubryki 5 i 6 nie wejdą w zastosowanie. W rubryce 12. zanotować należy, iż postępowanie protokolarne zarządzone zostało“.

We wzorze *I.* zastosowaliśmy ten wypadek, że obowiązany do rozprawy nie stanął i wydano orzeczenie karne zaocznie. Wydanie orzeczenia karnego zaocznie, gdy obwinionemu doręczono należycie wezwanie do rozprawy, a ten do niej nie stanął jest usprawiedliwione różnemi rozporządzeniami i orzeczeniami ministeryalnemi, które podają, że „według zasad postępowania karnego z dnia 23. maja 1872“, zaś ustawa, dotycząca tego postępowania karnego, dopuszcza wydanie wyroku zaocznie.

Jeżeli tedy wydanem zostało orzeczenie należy uczynić nowe przypomnienie urzędowe i doręczyć stronie wyciąg z rejestru karnego i to tylko z rubryk 2. 4. 6. 7. 8. i 9. Wzór takiego przypomnienia z referatem zamieszczony jest pod *J.*

Wzór J.

P. u. do L. 1714, że p. Michał Trawiński nie stanął do rozprawy policyjno-karnej i orzeczenie karne wydanem zostało zaocznie.	Weszło 1/7 1899. L. 1850. Exp. I. (*Na wyciągu rejestru karnego l. 1., a mianowicie na odpisie z rubryk 2. 4. 6. 7. 8. i 9 tego rejestru*). Panu Michałowi Trawińskiemu właścicielowi realności pod lk. 15 w Uściu zielonem do wiadomości z wezwaniem do bezzwłocznego zapłacenia w Kasie gminnej grzywny 2·— złr. pod rygorem ściągnięcia jej w drodze przymusowej, ewentualnie wniesienia rekursu w przeciągu 3. dni do c. k. Starostwa w Buczaczu przez podpisaną Zwierzchność Gminną. 1/7. 1899. Exp. II. Do Kasy gminnej w Uściu zielonem. Pan Michał Trawiński, właściciel realności pod lk. 15. zasądzony został za przekroczenie ustawy o policyi ogniowej z dnia 10/2. 1891 N. 18 na grzywnę 2·—. złr. Polecam Kasie gminnej, aby grzywnę 2·— złr. zapłaconą przez stronę pobrała do funduszu utrzymania rekwizytów ogniowych w gminie. D. j. w. (Aprobata) (Podpis referenta) **Uwaga.** Exp. I. zaopatrzyć pieczęcią urzędową.

Dzień, w którym doręczono obwinionemu ten wyciąg z rejestru karnego jest dniem ogłoszenia orzeczenia i dzień ten zapisuje się w rubryce 10. rejestru karnego. Dowód doręczenia wyciągu rejestru karnego zachować należy w aktach.

Od orzeczeń policyjno karnych odwołać się mogą strony czyli wnieść rekurs na ręce Naczelnika gminy (Burmistrza) do politycznej władzy powiatowej.

Jeżeli obwiniony w przeciągu trzech dni od doręczenia mu orzeczenia nie wniesie rekursu do politycznej władzy powiatowej (c. k. Starostwa), to orzeczenie stało się prawomocnem.

Zasądzony, który grzywnę zapłacił w Kasie, otrzymuje dotyczący kwit kasowy.

Dzień uiszczenia w kasie grzywny i artykuł dziennika kasowego, pod którym grzywna ta weszła do funduszu utrzymania rekwizytów ogniowych w gminie, zapisuje się w 11 rubryce rejestru karnego.

Jeżeli obwiniony wniósł w przepisanym terminie rekurs, to rekurs ten przedkłada się odnośnej powiatowej władzy politycznej ze wszystkimi aktami przedmiotowymi, a w rubryce 12. rejestru karnego notuje się zaraz: „wniósł rekurs“.

Wzór referatu (załatwienia) w takim wypadku zamieszczony jest pod *K.*

Wzór K.

Michał Trawiński z Uścia zielonego wnosi rekurs od orzeczenia policyjno-karnego z dnia 1. lipca 1899 L. rej. kar. 1.

Weszło 7/7. 1899.

L. 1900.

Exp.

Swietne c. k. Starostwo!

W załączeniu przedkładam rekurs p. Michała Trawińskiego z Uścia zielonego od orzeczenia policyjno-karnego z dnia 1/7. 1899 L. rej. kar. 1 i następujące przedmiotowe akta:

a) Sprawozdanie komisyi policyjno-ogniowej, która dnia 30/5 1899 przeprowadziła rewizyę ogniową w domu rekurenta, tudzież referat polecenia z dnia 30/5. 1899 L. 1618.

b) Dowód doręczenia polecenia z dnia 30/5. 1899 L. 1618.

c) Sprawozdanie komisyi policyjno-ogniowej z powtórnej rewizyi ogniowej i referat polecenia do Nadzoru policyi z dnia 18/6 1899 L. 1714, dotyczącego naprawy komina.

d) Dowód doręczenia rekurentowi wezwania do rozprawy policyjno karnej.

e) Oryginalny rejestr karny l. 1.

f) Dowód doręczenia rejestru karnego.

7/7 1899.

Uwaga.

Sprawozdanie do c. k. Starostwa pisze się na połowie jak prośbę i dodaje się rubrum

(napis):

Do
Świetnego c. k. Starostwa
w Buczaczu.

Zwierzchność Gminna w Uściu zielonem z dnia 7/7 1899 L. 1900.

przedkłada rekurs p. Michała Trawińskiego z Uścia zielonego od orzeczenia policyjno-karnego.

7 załączników.

Gdyby polityczna władza powiatowa orzeczenie karne zniosła (unieważniła) należy w rubryce 12 rejestru karnego zapisać: „Orzeczenie reskryptem c. k. Starostwa w . . . z dnia . . . . . do L. . . . . zniesione“. Kasie gminnej wydaje wówczas Magistrat (Zwierzchność gminna) nowe polecenie na odpisanie przypisanej grzywny i stronę o zniesieniu orzeczenia uwiadamia. Wzór takiego załatwienia (referat) zamieszczony jest pod *L.*

Wzór L.

C. k. Starostwo w Buczaczu reskryptem z dnia 15/7 1899 L. 36842 zniosło orzeczenie policyjno-karne z dnia 1/7 1899 L. rej. kar. 1., dotyczące p. Michała Trawińskiego z Uścia zielonego.

Weszło 22/7. 1899.

L. 2001.

Exp. I.

(Na odpisie reskryptu c. k. Starostwa w Buczaczu z dnia 15/7. 1899 L. 36842).

Panu Michałowi Trawińskiemu
w Uściu zielonem
do wiadomości.

22/7 1899.

Exp. II.

Do
Kasy gminnej
w Uściu zielonem.

Ponieważ Świetne c. k. Starostwo w Buczaczu reskryptem z dnia 15/7. 1899 L. 36842 zniosło orzeczenie karne, dotyczące p. Michała Trawińskiego z Uścia zielonego, przeto polecam Kasie gminnej, aby przypisaną mu wskutek polecenia z dnia 1/7 1899 L. 1850. grzywnę w kwocie 2·— złr. odpisała.

D. j. w.

(Aprobata) (Podpis referenta).

Wzór M.

C. k. Starostwo w Buczaczu reskryptem z dnia 15/7. 1899 L. 36.842 zatwierdziło orzeczenie policyjno-karne z dnia 1/7 1899 L. rej. kar. 1., dotyczące p. Michała Trawińskiego z Uścia zielonego.

Weszło 22/7 1899.

L. 2001.

Exp. I.

(*Na odpisie reskryptu c. k. Starostwa w Buczaczu z dnia 15/7 1899 L. 36842*).

Panu Michałowi Trawińskiemu,
właścicielowi realności pod lk. 15
w Uściu zielonem
do wiadomości i z wezwaniem, aby grzywnę 2·— złr. bezzwłocznie pod rygorem przymusowego ściągnięcia w Kasie gminnej zapłacił.

22/7 1899.

Exp. II.

Do
Nadzoru policyi miejskiej
w Uściu zielonem.

Prawomocnem orzeczeniem karnem z dnia 1/7 1899 L. rej. kar. 1. zasądzony został p. Michał Trawiński, właściciel realności pod lk. 15. w Uściu zielonem na grzywnę 2·— złr. Jeżeli p. Trawiński kwoty tej jeszcze w Kasie gminnej nie zapłacił, polecam Nadzorowi policyi, aby ją ściągnął w drodze przymusowej i w Kasie miejskiej złożył.

D. j. w.

(Aprobata) (Podpis referenta).

Gdy polityczna władza powiatowa orzeczenie zatwierdzi, natenczas doręcza się stronie odpis tego zatwierdzającego rozporządzenia z wezwaniem, aby bezzwłocznie grzywnę i inne w orzeczeniu wyrażone kwoty w Kasie miejskiej (gminnej) zapłaciła. Wzór takiego załatwienia (referatu) umieszczony jest pod *M.* Dowód doręczenia tego odpisu reskryptu c. k. Starostwa, zatwierdzającego orzeczenie karne Burmistrza (Naczelnika gminy) względnie jego Zastępcy, należy także w aktach zachować.

Gdyby obwiniony grzywny bezzwłocznie nie złożył, ściągnąć ją należy w drodze przymusowej.

Ściąganiem tem zajmuje się nadzór policyi miejscowej lub ustanowiony do tego celu inny funkcyonaryusz gminy w drodze egzekucyi na ruchomości w taki sam sposób jak ściąganie zaległości podatkowych.

Pomocnicze straże pożarne w miastach i miasteczkach.

W miastach i miasteczkach kraju naszego (oprócz Lwowa i Krakowa) obowiązuje ustawa o policyi ogniowej z dnia 10. lutego 1891. D. u. kr. Nr. 18, której paragrafy 7. i 26. postanawiają, że na wezwanie Naczelnika gminy (Burmistrza) lub Delegata gminy obowiązanym jest każdy mieszkaniec gminy pod karą nieść pomoc przy gaszeniu pożaru.

Wedle tej ustawy gaszeniem pożarów w gminie wybuchłych zajmują się straże pożarne: gminna lub ochotnicza, a mieszkańcy gminy i wszyscy pomoc niosący, jak niemniej osoby przeznaczone do specyalnych czynności winni się stosować do rozporządzeń kierującego ratunkiem.

Mieszkańcy każdej gminy tworzą zatem pomocniczą straż pożarną, która, gdy w gminie należycie zorganizowaną zostanie, wielce obronie pożarnej i całej akcyi ratunkowej pomocną być może i musi.

Taka pomocnicza straż pożarna we wszystkich miastach i miasteczkach jest koniecznie potrzebną, bo częstokroć siły Korpusu straży pożarnej gminnej, (która nawet w największych kraju naszego miastach nie jest dość liczną), do pokonania większych pożarów nie wystarczają. Nawet liczebnie większe straże pożarne ochotnicze nie mogą lekceważyć sobie tej pomocy mieszkańców, a Naczelnicy straży pożarnych powinni usilnie starać się o zaprowadzenie i zorganizowanie pomocniczej straży i pilnować, aby ona należycie funkcyonowała.

O organizacyi takiej pomocniczej straży pożarnej dopiero podczas pożaru i o nawoływaniu (wzywaniu) wówczas dopiero mieszkańców do niesienia pomocy w ratunku, mowy być nie może, taka organizacya byłaby spóźnioną i chybiłaby zupełnie celu.

Ustawa o policyi ogniowej dla miast i miasteczek wyraźnie w §. 26. postanawia, że do rozporządzeń kierującego ratunkiem winny się stosować „osoby przeznaczone do specyalnych czynności“, a że ustawa ta nie miała na celu wzywania mieszkańców do pomocy dopiero podczas pożaru, widać to także z reskryptu Wysokiego Wydziału Krajowego z dnia 31. października 1891 L 44.204 wprowadzającego w wykonanie ustawę o policyi ogniowej dla miast i miasteczek. w którym Wysoki Wydział Krajowy zwrócił uwagę Wydziałów (Rad) powiatowych na potrzebę organizacyi pomocy ze strony mieszkańców, ku czemu §. 7. tej ustawy nadaje władzom gminnym szerokie atrybucye; wreszcie i wzorowy miejscowy regulamin ogniowy w §. 26. lit. b) postanawia, że Komisya ogniowa w myśl § 4. ustawy z 10. lutego 1891 ustanowiona do rewizyi ogniowej ma oznaczyć minimalną liczbę osób, które z każdego domu powinny się na wypadek pożaru stawić do ratunku.

Taka pomocnicza straż pożarna powinna być już z chwilą zorganizowania samej straży pożarnej utworzoną, mieszkańcy powinni być już wówczas, a w każdym razie naprzód do tej pomocniczej straży pożarnej wezwani i przydzieleni, a także naprzód wyznaczyć się im powinno poszczególne czynności.

Na członków pomocniczej straży pożarnej zawezwać powinien Naczelnik gminy (Burmistrz) mężczyzn ile możności w wieku od 18 do 42 lat, zamieszkałych w gminie, rozumie się z wyjątkiem duchownych wszelkiego wyznania, wojskowych wszystkich stopni w czynnej służbie pozostających, nauczycieli publicznych, urzędników c. k. Dworu, państwa, kraju, powiatu, następnie wszystkich członków czynnych i wspierających ochotniczej straży pożarnej, wreszcie tych, którym ułomność fizyczna lub znacznie i trwale nadwątlone zdrowie nie dozwalają obowiązków pomocniczej straży pożarnej wykonywać.

Stosownie zaś do rodzaju czynności, które spełniać winni członkowie pomocniczej straży pożarnej, podzielić należy jej członków na 6 oddziałów czyli sekcyi.

Do sekcyi I. należy: 1) dostawa wody do sikawki zapomocą wiaderek, które członkowie tego oddziału obowiązani są z domu zabrać ze sobą do pożaru; 2) tworzenie łańcuchów wodnych, celem porządnego dostarczania wody wiaderkami i konewkami; wreszcie 3) dowóz wody beczkowozami.

Do sekcyi II. należy pompowanie przy sikawce. Czynność ta wymaga znacznej ilości członków pomocniczej straży pożarnej.

Do sekcyi III. należy obsadzanie dachów sąsiednich budynków i gaszenie iskier, główni i kawałków żaru, które na dachy spadają. Członkowie tego oddziału winni ze sobą z domu zabrać do pożaru baby ogniowe.

Do sekcyi IV. należy rozbieranie i rozrywanie budynków. Członkowie tego oddziału zaopatrzyć się muszą w osęki i siekiery.

Do sekcyi V. należy oświetlanie dróg, któremi odbywa się dowóz wody i w ogóle ruch wozowy. Członkowie tego oddziału muszą mieć latarnie.

Do sekcyi VI. wreszcie należy dozór wyratowanych ludzi, dobytku i wogóle wszelkich ruchomości, a także cucenie omdlałych. (C. d. n.)

III. Ruch Towarzystw strażackich.

Wilamowice. W dniu 6. lutego wybrano prezesem i naczelnikiem Jana Biesika, tegoż zastępcą Franciszka Piskorka a do wydziału: Józefa Latosińskiego, Józefa Hanika, Jana Schneidra, Jana Nikla, Józefa Kuśmierczyka, Franciszka Piskorka.

Hecznarowice. Dnia 26. lutego odbyła straż pożarna Walne zgromadzenie, na którem wybrano naczelnikiem Józefa Wójcika, a tegoż zastępcą Karola Formasa.

Bierzanów. Walne zgromadzenie w dniu 19. lutego wybrało prezesem Karola Czecza de Lindenwald, naczelnikiem Piotra Orzechowskiego, tegoż zastępcą i sekretarzem Jakóba Jamkę, a do wydziału: Franciszka Weisłę, Wojciecha Madeja i Kaspra Madeja.

Bielany. Dnia 4. lutego odbyło się doroczne Walne zgromadzenie, na którem wybrano naczelnikiem Jana Raja, tegoż zastępcą Jana Jędrzejczyka i do Wydziału Jana Chwieruta, na sekretarza i instruktora uprosiło Walne zgromadzenie Stanisława Kowalskiego b. naczelnika, który dla braku czasu z godności naczelnika zrezygnował.

Rygilce. Prezesem straży wybrano Franciszka Weja, a naszelnikiem Tadeusza Siwka.

Kozowa. W dniu 19. lutego odbyło się roczne Walne zgromadzenie, na którem wybrany został naczelnikiem Józef Kumaniecki, zastępcą Marcin Bajor i sekretarzem Józef Korduba, w skład Wydziału weszli: ks. Paweł Świstun, Jerzy Puśta, Józef Pfeifer i Feliks Bajor.

Czaniec. Na Walnem zgromadzeniu w dniu 26. lutego 1899. odbytem wybrani zostali: prezesem Alfred Fiałkowski, naczelnikiem straży Piotr Kowalski, tegoż zastępcą Franciszek Wojtyła, sekretarzem Antoni Mrowiec, komendantami Jan Menarski, Józef Gałuszka, Franciszek Kowalski, Jan Kowalski, a do Wydziału: Franciszek Spila, Michał Kierpiec i Józef Gałuszka. W skład sądu polubownego wchodzą: Michał Kierpiec, Bartłomiej Pszczółka, Franciszek Wiśniowski, a w skład komisyi kontrolującej: Franciszek Spila i Andrzej Trojak.

IV. Kronika pożarów.

Luty 1899.

(Zestawienie statystyczne).

Miejscowość	Ilość pożarów	Spaliło się: domów mieszkalnych	Spaliło się: budynków gospodarczych	Spaliło się: zakładów przemysłowych	Spaliło się: kościołów	Spaliło się: ludzi	Szkoda: ogólna zł.	Szkoda: ubezpieczona zł.	Przyczyna: podpalenie	Przyczyna: nieostrożność	Przyczyna: wadliwa budowa	Przyczyna: od pioruna	Przyczyna: niezbadana
Miasta i miasteczka	7	8	10	—	—	—	6.350	2.630	2	2	2	—	1
Gminy wiejskie	28	32	42	—	—	—	50.538	19.000	3	1	3	—	21
Razem . . .	35	40	52	—	—	—	56.888	21.630	5	3	5	—	22

W akcyi ratunkowej brały udział następujące Straże pożarne: Bołszowce, Borysław, Dolina 3, Gródek, Jaworów' Lipnik, Łapanów, Nadwórna, Podkamień, Stanisławów.

V. Rozmaitości.

Wybuch w wagonie. W pociągu kolei, dążącym z Witebska do Rygi, powstał straszny wybuch. Do wagonu III. klasy weszła jakaś kobieta i przyniosła z sobą butelkę, którą postawiła obok rury, ogrzewającej wagon. W butelce znajdował się eter siarczany (anodyna), który rozgrzany przez cieplik rury, spowodował wybuch i pożar w wagonie. Płomień szybko się rozszerzył, a ponieważ drzwi wagonu były zamknięte, nikt z pasażerów nie mógł się ratować wcześniejszą ucieczką. Wagon był przepełniony; wśród pasażerów wynikła nie dająca się opisać panika. Zanim spostrzeżono ogień i zatrzymano pociąg, w wagonie było już siedm trupów i wiele osób więcej lub mniej poparzonych. Dwóch trupów mężczyzn rozpoznać nie zdołano. Wszystkie osoby poparzone, w liczbie 20, umieszczono na koszt kolei w szpitalu w Rydze.

Teatr w Lussinpiccolo spłonął doszczętnie. Ogień prawdopodobnie był podłożony.

Pożar fabryki. W Aradzie na Węgrzech wybuchł dnia 15. marca pożar w fabryce spirytusu, który ogarnął liczne przyboczne zabudowania. W mieście powstała ogromna panika przed eksplozyą spirytusu, którąby sporządziła katastrofę na całe miasto.

Reginald Czermak prezes stałego Wydziału Związku austryackich straży pożarnych zamieszkały w Cieplicach czes., został odznaczony kawalerskim orderem Franciszka Józefa.

Edward Müller komendant wiedeńskiej straży pożarnej miejskiej, otrzymał order Franciszka Józefa.

Kasa oszczędności w Amatetten udzieliła straży pożarnej ochotn. tamże 400 koron zasiłku.

Zmarły niedawno prokurzysta firmy „Moritsch“ ś. p. Wawrzyniec Wernisch zapisał testamentem straży pożarnej ochotn. w Willach 200 koron, a straży pożarnej ochotn. w dolnym Fekachu p. Willach 200 koron.

Student ś. p. Julian Macker zapisał testamentem straży pożarnej ochotn. w Hartmanicach 100 koron.

Brody. Wieczorem dnia 14. marca w czasie przedstawienia w Brodach spadła lampa naftowa i buchnęła ogniem. Strach paniczny ogarnął widzów, którzy tłumnie zaczęli się cisnąć ku wyjściu, lecz pogotowie ochotniczej straży pożarnej ugasiło natychmiast ogień i sztuka szła dalej swoim trybem.

Przy pożarze, który 17. marca zniszczył doszczętnie hotel „Windsor“ w Nowym Jorku, zginęło 40 osób, a bardzo wiele osób zostało pokaleczonych. Pożar powstał w pokoju narożnym 2-go piętra z powodu zajęcia się firanki od zapałki lub papierosa. Po 5 minutach dym napełnił cały hotel i przeszkodził wielu pasażerom uciekać przez kurytarz lub schody.

Cały hotel wyglądał jak płonący piec. Mieszkańcy wołając o pomoc, zebrali się na dachu i w oknach. Straż pożarna wielu z dachów sąsiednich domów ocaliła. Inni pasażerowie powyskakiwali z okien na ulicę, przyczem jeden pasażer upadł na przechodnia, obaj zginęli na miejscu. Pomiędzy spalonymi znajduje się także policyant i dwóch strażaków.

Ze Sejmu. Podatek ogniowy. Komisya administracyjna Wysokiego Sejmu nie przychyliła się do projektu Wydziału Krajowego w przedmiocie opodatkowania Towarzystw asekuracyjnych na rzecz straży pożarnych. Rezolucya, którą komisya proponuje, wzywa Wydział Krajowy, ażeby przedłożył program działania w kierunku powiększenia obronności przeciw pożarom.

W dniu 14. marca b. r. wydelegowana ze Związku strażackiego Komisya udała się do przewodniczącego Komisyi administracyjnej Antoniego hr. Wodzickiego celem wykazania konieczności ustawy o opodatkowaniu Towarzystw asekuracyjnych.

Sprawa ta nie weszła na porządek dzienny tegorocznej sesyi sejmowej.

Ustawa budownicza. W dniu 23. marca b. r. przyjął Wysoki Sejm w trzeciem czytaniu projekt ustawy budowniczej dla gmin wiejskich, tudzież pomniejszych miast i miasteczek.

Wyciąg z ustawy zamieścimy skoro ustawa ta zostanie sankcyonowaną.

Kurs nauki pożarnictwa. Do ogłoszenia w sprawie kursu nauki pożarnictwa, które w I. dziale niniejszego czasopisma zamieszczonem zostało, dodajemy, że na tegorocznym kursie wprowadzoną zostanie także nauka wiosłowania i gimnastyka dla straży pożarnych.

Przewodniczącym komitetu, urządzającego tegoroczny kurs, wybrany został dr. Alfred Zgórski, a komendantem kursu Paweł Praun.

Uczestnicy kursu umieszczeni zostaną w lokalu Towarzystwa „Gwiazda“.

Komitet kursu postanowił, aby na kurs przyjmować także takich kandydatów, którzy chociaż nie ukończyli z dobrym postępem szkoły ludowej, lecz posiadają wiadomości, wymagane od uczniów szkół ludowych. Jeżeli tedy kandydat na kurs nie może do podania o przyjęcie dołączyć świadectwa z ukończonej szkoły ludowej, to winien postarać się o poświadczenie kierownika szkoły ludowej, że posiada wiadomości, których się od ucznia ukończonej szkoły ludowej wymaga.

Wydział krajowy okólnikiem z dnia 25 marca b. r. L. 18.465 wezwał wszystkie Wydziały powiatowe, aby z mocy §. 37 ustawy o policyi ogniowej z 1891 r. poleciły gminom miast i miasteczek swoich powiatów wysłać na wspomniany kurs odpowiednich kandydatów, a to celem zadośćuczynienia obowiązkom ciążącym na gminach w myśl §. 22 tejże ustawy.

Okólnik ten wzywa Wydziały powiatowe, aby wykonania swego polecenia dopilnowały i o wykonaniu, tudzież o skutku rozporządzenia zdały Wydziałowi krajowemu sprawę do dni 30.

VI Poczta Redakcyi.

Wskutek uchwały Rady zawiadowczej z dnia 11. marca 1899 dalszych artykułów z podręcznika p. t. „Szkoła pożarnictwa“ w czasopismie drukować nie będziemy.

Och. straży pożarnej w Krasiczynie i innym, które nadesłały wkładki na portrety.

Opóźnienie w nadesłaniu fotodruków nastąpiło z tego powodu, że dopiero 44 związkowych straży pożarnych wykonało uchwałę VIII. Zjazdu strażackiego w Dobromilu, dotyczącą zakupna portretów.

Odprawa. „Słowo Polskie“ w Nr. 47. z dnia 23 lutego zamieściło napisany przez p. Ksawerego Kamockiego (stowarzyszonego) artykuł pod tyt. „Tow. ubezpieczeń a sprawa pożarnictwa“, w którego konkluzyi wyraża zdanie, że Straże pożarne ochotnicze stanowczo dzisiaj swemu zadaniu nie odpowiadają, że w dzisiejszych czasach anomalią jest, żądać w imię średniowiecznej „chevaleryi“ trudów i wysiłków, zwłaszcza z narażeniem życia i zdrowia połączonych, że należy zdobyć się na utrzymanie w naszych gminach zorganizowanych, płatnych straży ogniowych.

Opinia ta nas Strażaków ochotniczych bezpośrednio dotyczy, to też musimy na nią odpowiedzieć.

Nie przeczymy, że ów p. autor „stowarzyszony“ a Stowarzyszeń strażackich za pożyteczne nie uznający, wypowie-

dział, co wiedział, w dobrej wierze i dobro społeczeństwa mając na oku, ale rzuca się w oczy sprzeczność w jego zapatrywaniu, bo gdy z jednej strony przedstawiając się jako mąż od wszelkich utopii praktycznej cnoty i poświęcenia daleki, zimnym jedynie praktycznym rachunkiem i z ręką w sakiewce sprawę humanitarną pomocy w nieszczęściu i poświęcenia rozstrzyga, to znów z drugiej strony niema tyle praktycznego zmysłu, aby ocenić, że utopią i anomalią w naszych stosunkach jest właśnie, aby gminy wogóle choćby z pomocą Towarzystw asekuracyjnych. były w stanie utrzymać płatne i wystarczające straże gminne.

P. Autor widocznie nie rozumie ani średniowiecznej „chevaleryi“ ani idei ochotniczych straży ogniowych, skoro jedną z drugą porównuje. Nie wie on o tem, że właśnie w czasach owej „chevaleryi“ średniowiecznej, kiedy to rycerze dla pięknych oczu dam kopie kruszyli i uciśnionej bronili niewinności, nie istniała zupełnie idea zorganizowanej bezpłatnej pomocy w nieszczęściu pożaru, że ona jest kwiatem cywilizacyi naszego stulecia, wypływem humanizmu, nie szukaniem przygód awanturniczych dla rozgłosu i osobistych choć nie materyalnych celów.

Smutnemby było, gdybyśmy my Polacy, naród właśnie z przesadnego idealizmu znany, dzisiaj już zdolni byli tak na zimno i tylko za zapłatę poświęcać nietylko trud ale zdrowie i narażać swoje życie; w czasach, kiedy o wiele od nas (i zapewne od p. „stowarzyszonego?“) praktyczniejsi i zimniejsi a wyrachowani Niemcy i pobratymcy nasi Czesi, chlubią się licznymi tysiącami członków coraz więcej rozwijających się Straży ochotniczych. Muszą one więc być pożyteczne, skoro się rozwijają i o wiele więcej niż u nas są popularne i cenione. Wszak Niemcy i Czesi, znacznie od nas zamożniejsi mogliby sobie snadniej sprawić w każdej gminie Straże pożarne gminne, wyćwiczone a płatne.

P. Autor nie liczy się zupełnie ani z naszymi środkami ani z rzeczywistymi wielkimi kosztami zorganizowania i utrzymania takich Straży i widocznie nie ma pojęcia o akcyi ratunkowej przy pożarze, skoro sądzi, że kilku strażaków gminnych, jakichby ewentualnie gmina choćby z pomocą Towarzystw asekuracyjnych z ciężkim trudem utrzymać mogła, wystarczyłoby do obrony.

Utopie to są żadnej krytyki nie wytrzymujące, nie na miejscu i nie na czasie!

Antoni Bahr.

Redaktor odpowiedzialny: Szczerbowski Antoni.

Nakładem „Związku ochotniczych straży pożarnych“.

Z drukarni Pillera i Spółki we Lwowie.